

d. Arktisk samarbejde

Nordisk Ministerråds arktiske samarbejde har høj prioritet. Indsatsen i Arktis styres primært gennem Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram, som danner ramme om projekttaktiviteterne. Ansvaret for Nordisk Ministerråds overordnede arktiske samarbejde påhviler de nordiske samarbejdsministre via de 3-årige arktiske samarbejdsprogrammer. Hertil kommer, at der i de enkelte fagministerråd gennemføres arktiske projekter med udgangspunkt i fagministerrådernes egne strategier og indsatser for det arktiske område. Den nedenfor omtalte evaluering af det arktiske samarbejdsprogram for 2003 – 05 viste, at der i perioden blev anvendt 15,9 mio. DKK indenfor samarbejdsprogrammet og 20,4 mio. DKK til fagministerrådernes arktiske projekter og aktiviteter.

Den Nordiske Samarbejdskomité har nedsat en Arktisk Sagkyndigkomité, som udelukkende beskæftiger sig med rådgivning af arktiske spørgsmål set i relation til Nordisk Ministerråd såvel som de nordiske landes deltagelse i Arktisk Råd.

Det arktiske samarbejdsprogram for 2006-08 fokuserer på at fremme de oprindelige folks levevilkår og økonomiske og kulturelle udviklingsmuligheder, at fremme forudsætningerne for nordisk forskning med særlig henblik på det Internationale Polarår (IPY) 2007-2008, samt at fremme forudsætningerne for nordisk samarbejde vedr. klimaændringer i Arktis, herunder opfølgning af Arktisk Råds klimastudie Arctic Climate Impact Assessment (ACIA) samt fortsætte initiativer med sigte på at forhindre spredning af miljøgifte og tungmetaller i Arktis.

Evaluering af det arktiske samarbejde

I april 2006 besluttede ministerrådet, at ministerrådets arbejde i Arktis skulle evalueres ved en ekstern konsulent. Konsulentens arbejde førte til, at 14 anbefalinger til forbedringer blev godkendt af samarbejdsministrene i juni 2007.

Konference i 2008 om EU's arktiske vindue

I forbindelse med samarbejdsministrenes møde i juni 2007 blev det besluttet, at der skal afholdes en konference på Grønland i efteråret 2008 om det Arktiske Vindue i EU's nordlige dimension. Formålet vil være at etablere en oversigt over EU's arktiske politik samt EU's politiske og administrative processer for arktiske spørgsmål.

Arktisk uddannelsessamarbejde

Nordisk Ministerråd for uddannelse og forskning (MR-U) besluttede i 2005 at gennemføre en analyse af viden- og koordineringsbehovet og forudsætningerne for en fortsat og langsigtet nordisk forskningsindsats på klima- og miljøforandringer i Arktis. Analysen omfattede tillige klima- og miljøforandringernes konsekvenser for befolkningerne i området. Der blev gennemført et forstudie for at afgrænse og opstille forudsætninger for en egentlig hovedanalyse.

På baggrund af anbefalingerne i foranalysen er der i 2007 iværksat en hovedanalyse, som udover at bedømme behovet for fremtidig forskning også skal klarlægge, hvilken rolle det officielle nordiske samarbejde og de nationale forskningsråd skal spille, når disse behov skal tilgodeses.

Der er nedsat en referencegruppe med repræsentanter fra de nationale forskningsråd, Nordisk Ministerråd og NordForsk. Rapporten med hovedanalysen er planlagt til at udkomme i efteråret 2007.

Det Internationale Polarår (IPY)

I anledning af det Internationale Polarår (IPY) 2007/2008, og som opfølgning på at Nordisk Ministerråd ønske om at støtte informationsspredning til såvel den arktiske befolkning som til relevante aktører i det regionale samarbejde, har den nordiske samarbejdskomité bevillet midler til støtte af udgivelse af et fælles nordisk magasin om de nordiske landes deltagelse og aktiviteter i Internationale Polarår. Magasinet udkom samtidig med åbningen af polaråret 1. marts 2007. Det Internationale Polarår er et internationalt initiativ, som gennem forskning i Arktis og Antarktis skal skaffe ny viden om de polare processer og deres samspil med det globale miljø.

e. Østsamarbejdet

Østsamarbejdet koordineres primært af Nordisk Ministerråds sekretariat, og de enkelte fagministerråd leverer – som det fremgår nedenfor – vigtige bidrag til samarbejdet på deres respektive områder.

Optagelsen af Estland, Letland og Litauen har givet startskuddet til en reform af Nordisk Ministerråds Østsamarbejde, hvor fokus rettes mod fælles aktiviteter og deltagelse på lige fod. Nordisk Ministerråd kunne samtidig i 2006 fejre 15-året for oprettelse af kontorer i de tre baltiske lande.